

DIT IS HET tweede deel van de levensbeschrijving van de Oostendse kaper Lindersen. Vorige maand (HVB, 8, 1989) werd de periode 1697-1706

beschreven. Vandaag bekijkt de auteur, Walter debrock, de periode tussen 1706 (kapitulatie van Oostende) en 1713 (vermoedelijke dood van de kaper).

Het jaar 1706 is een zwaar jaar voor Oostende. In de veldtocht van hertog Marlborough, gedurende de Successieoorlog, wordt Oostende een doelwit voor de Anglo-Bataafse legers en na een kort beleg capituleerde de stad op 6 juli 1706. Nu zijn er andere meesters en de Fransen zijn al weer eens onze vijanden.

Ingevolge die oorlogsfeiten waren enkele Oostendse fregatten in de haven van Duinkerke blijven ankeren en werd er in september beslag op gelegd door de procureur van de Admiraliteit aldaar. Het waren, volgens het verslag ad hoc, "de bonnes frégates, fines voilières, propres à faire la course", d.i. uitstekende zeilschepen, gans geschikt voor de kaperij.

Onder de in beslaggenomen fregatten is er een "St.François", van 60 ton en 6 kanonnen. Is het soms de "St.François" van onze Lindersen?

Onze Oostendse kronijkschrijver Bowens vertelt wel dat de "kaepschepen" die voorheen op de Fransen hadden gevaren, nu met de Hollanders jacht maken op hun gewezen vrienden. Maar hij vertelt ons niets vòòr 1710, wanneer alsdan de "Reederyc" verscheidene grote schepen uitrust met dewelke zij op de "Franschen grooten Buyt mackten, die zij binnen Oostende opbragten".

De documenten van de Oostendse Admiraliteit leren ons echter dat er voordien ook wel iets gebeurde.

Op 10 april 1707 voerde Lindersen reeds het bevel op een snauw met 6 stukken geschut en van 18 last, de "Flandria".

In juni van datzelfde jaar is hij dan ook opnieuw aan de slag en veroverde hij een boot van Kales, "La Gentille", een pink, de "Jonghe Blomme", een poen "De Jonghe Rogghe" en een andere poen "den Ouden Hemel". (Men lette op de plezante namen van heel wat van die schepen!).

Daarmee is de kous niet af, want rond hetzelfde tijdstip melden de prijzenlijsten van de Admiraliteit nog de buit van een ketse "de Fortune", met vlas en zout, die heroverd werd op de Nieuwpoortenaar Anthone Caroen. Men vergeet niet dat Nieuwpoort onder Frans gezag was gebleven en dus vijand van Oostende was geworden!

Op 23 juni beveelt Lindersen op een barque longue, "La Gentille", van 6 vat, een klein ding, zwak bewapend met 2 steenstukken. Van kapitein Pieter Moentjens vernemen we dat, op 12 november 1707, hij uit Oostende voer in gezelschap van 2

Joannes Lindersen

"chaloupen", nl. die van Lindersen en die van Jan David (een chaloupe kan evengoed een kleine snauw zijn: men is niet zeer kieskeurig op de titulatuur!).

En beide spitsbroeders brengen een oesterbarkje op, de "St.Louis", dat naar Duinkerke wilde.

Van Lindersen horen we nog het opbrengen van een barque longue, "La Jalouse", rantsoenen voor 2 "barcquen" en een ketse die veroverd werd met "geweire" vanuit de boordsloep. Lindersen werd nog vervolgd door een fregat, dat ze zeer zwaar beschieten en dat laat Lindersen tenslotte zitten met een dode en een zwaar gekwetste. Hij behield de ketse en nam ze trouwens eerst mee naar Wight, alwaar de onderhandeling over een rantsoenering plaats greep.

Intussen was Lindersen kapitein geworden op een fregat, de "St. Michiel", van 6 stukken en 20 last, en met een bemanning van 50 man.

Met de reeds vermelde David slaagde hij erin de hand te leggen op een Ierse bark van Dublin, de "Maria", die op weg was naar Rouen en de mooie som van 8.696 gulden netto opbracht aan de reders bij de veiling.

Op 23 maart 1709 mag hij de snauw "Jouffrouw Jacoba", van 17 last en met 4 stukken, commanderen.

Ondanks de zwakke bewapening kan hij samen met kapitein Pieter de Ry een snauw van Kales, bewapend met 6 stukken, de

"Susanna", opbrengen, nadat hij met de Engelsman Salomon Smith, van Dover, nog een snauw van Kales, "L'Inconnue", had veroverd. En met de Ry en collega Hosdin (of Gouduin?) bracht hij nog een vissersboot ballastscheeps binnen.

Hij was aan zijn 5de reis, wanneer hij met zijn "Jouffrouw Jacoba" uit Oostende vaart op 1 augustus 1710.

De buit is rijk, want op 11 augustus veroverde hij met kapitein Lefebvre elk 2 barken met zout, olie en rantsoende ze. Er komt eveneens een rantsoen van een sloep onder de "Kardinaals" en op 24 september volgde dan nog de kaping van een Franse pink, ballastscheeps. Eindelijk, op 9 oktober namen ze van de Nieuwpoortenaar Johannes Sablé een boyer met rogge en gerst af.

Voorheen mag nog vermeld worden dat Lindersen met de Ry 5 schepen had opgebracht: een pink, een ketse, twee barken en een huye, die reeds op 29 mei werden verkocht en een 8.678 gulden opbrachten. Wanneer Lindersen, begin november 1710, in zee steekt, heeft hij geen geluk, want tweemaal werd een buit gemaakte prijs hernomen, eenmaal door 3 "Calaisiens" en eenmaal door 2 Nieuwpoortenaars!

Is dat de reden waarom hij wordt overgeplaatst op een klein schip, een halve galei, de "Revenge", van 1 stuk en 4 last, op 23 april 1711? Succes met dit misbaksel is ons trouwens onbekend!

We moeten wachten tot 31 maart 1712 om Lindersen te zien het bevel voeren op een snauw, "den Generael Staerenbergh", met 4 stukken bewapend en van 15 last.

Reeds op 13 april 1712 is er een vangst van 1 barcke "met 2 masten", geladen met boter.

Van mei tot juli volgt een ganse reeks veroveringen: niet minder dan 7 schepen worden binnen gebracht, meestal van kleine tonnage, maar doorgaans geladen met rijke buit, w.o. tarwe, graan, planken, pek

Medaille geslagen ter herdenking van de val van Oostende op 6 juli 1706. De twee koppen zijn van hertog Marlborough en van generaal Ouwerkerk (d'Auverkerkerk). Op de andere zijde van de medaille staat een gehelmde krijger die een vrouw (Oostende) bekroont met de frygische vrijheidsmuts; de vrouw heeft haar ketens verbroken. Heel in de verte ligt Oostende

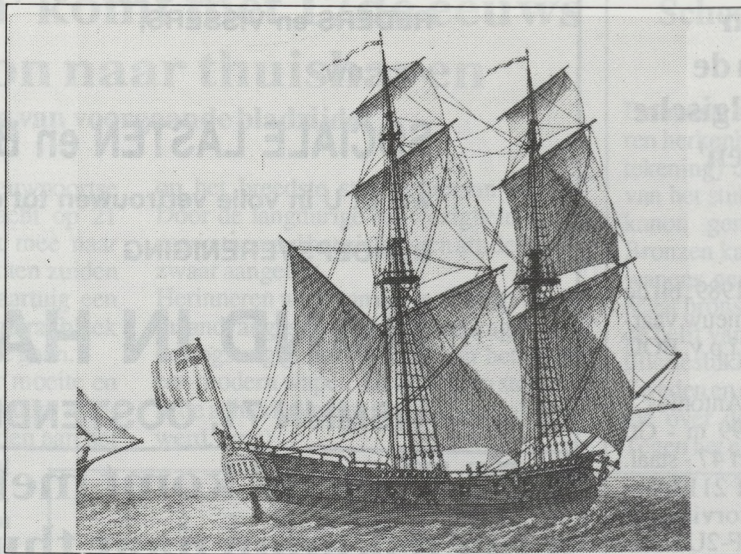
en vlas.

In juli 1712 zond hij op naar Oostende een bark met 3 masten, geladen met zout en huiden en een fluit eveneens geladen met zout, en dan nog een derde zoutfluit.

Op de prijzenlijst van de Admiraliteit vinden we nog aangetekend op 3 augustus een "buisse" met wijn en azijn, "Den Postillion van Holstein".

Uitgevaren op 1 augustus ontmoette Lindersen collega Philippe Terreyn met wie hij in "compagnie", op 11 augustus, een barcque geladen met brandhout en gleiswerk, de "St. François", gaande van Tréport naar Kales, veroverde en opleidde naar Dover. Rond Boulogne, enkele dagen later, zetten ze de gevangen van de prijs aan land en op 18 augustus voeren de twee kapiteins met hun prijs naar Oostende, waar ze op 21 augustus arriveerden.

Op 10 november noteert men op de prijzenlijst voor Lindersen een "barque" met steen en op 20 november een lege barcque en een snauw met brandewijn. Men had bovendien op 9 december 1712 een halve galei verkocht voor 400 gulden, die Lindersen samen met collega Claeys-

Snauw van het einde XVIIIde eeuw. (Musée de la Marine - Parijs)

sen had veroverd.

Tussen 27 december en 12 februari 1713, gedurende een lange reis, veroverde Lindersen met zijn "Generael Staerenbergh" een Franse vissersbuis, de "Marie de Calais", die hij te Wymouth verkocht aan Engelse kooplui en op 30 januari 1713 zag hij kapitein Jacobus Den Duyts met de buit van een hoeker met 12 stukken in Cowes. Op 10 februari rantsoeneerde Lindersen nog een Franse visser voor 200

gulden en op 11 februari veroverde hij bovendien nog een pink met brandewijn, zout en broodsuiker, wat hij samen met Den Duyts naar Oostende opbracht.

Is die reis de laatste gang van Joannes Lindersen?

We vinden zijn naam terug op de lijst van de kas der 2%, de mutualiteit van de reders ter kaapvaart. Inderdaad, op 18 mei 1713 kreeg de weduwe van Joannes Lindersen, "gheseyt" van Emden, een "doodschuld" van 70 gulden uitbetaald, voor haar echtgenoot.

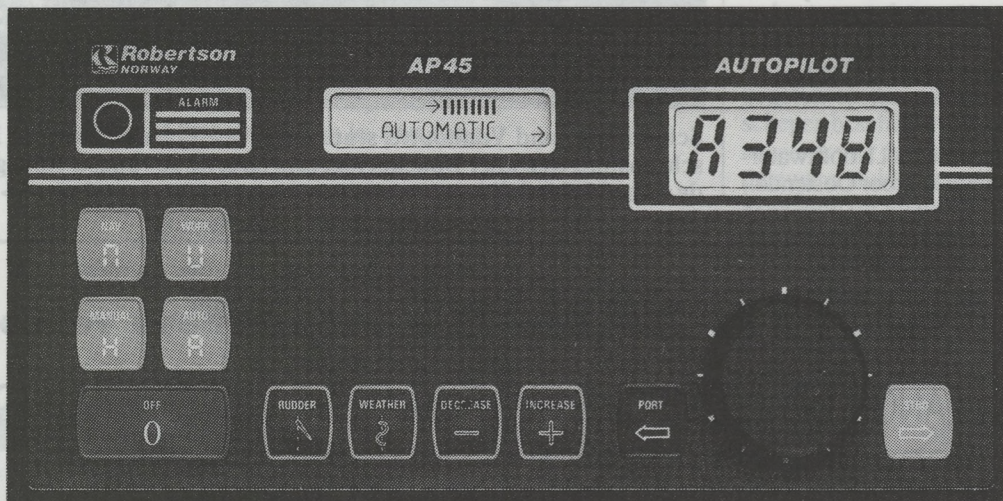
Vermoedelijk is Lindersen dus omgekomen in zee in de lente van 1713.

We zullen nog een Anthonie Lindersen vinden, als kapitein van een paar kleine scheepjes. Is het een zoon van Joannes?

In elk geval was onze Joannes een fameuze klepper die zijn reders veel "plezier" heeft bezorgd!

Walter Debrock

Robertson AP45 Autopilot

N.V. INES:

- ZEEBRUGGE, Wandelaarstraat 1 - Tel. (050) 54 47 55
- OOSTENDE, H., Baelskaai 17 - Tel. (059) 32 34 01